

KUUROJEN
LIITTO

VUOSI- KERTOMUS 2025

KUUROJEN
LIITTO

VUOSIKERTOMUS 2025

Sisällysluettelo

Kuurojen Liitto	4
Toiminnanjohtajan katsaus	5
VIITTOMAKIELI- JA VAIKUTTAMISTYÖ	
Oikeuksienvalvonta.....	6
Viittomakielityö.....	11
Kehitysyhteistyö	12
Viittomakielinen kirjasto	13
VIESTINTÄ JA VERTAISTUKI	
Viestintä	14
Vertaistukitoiminta.....	18
Kulttuurituotanto.....	19
Nuorisotyö.....	21
ALUETYÖ	
Viittomakielinen palveluohjaus	22
Järjestötoiminta	24
Kaveritoiminta.....	26
Seniorityö.....	27
120-VUOTISJUHLAVUOSI	28
HALLINTO	
Talous.....	30
Varainhankinta	32
Henkilöstö.....	33
Hallinto- ja tukipalvelut.....	34
JOHTORYHMÄ JA LUOTTAMUSORGANISAATIO	35
EDUSTUKSET JA TOIMIKUNNAT	37
KUUROJEN KANSANOPISTO	38
KONSERNIYHTIÖT	39
JÄSENYHDISTYKSET	40

TOIMITUS

Tiina Vihra ja Annika Posti

TAITTO

Annika Posti

PAINO

PunaMusta Oy

Kuurojen Liitto ry
PL 57, 00401 Helsinki
kuurojenliitto.fi

KUUROJEN
LIITTO

KUUROJEN LIITTO RY

Perustettu 1905

Jäsenyhdistyksiä 36

Jäseniä yhdistyksissä 3 300

Julkaisu

Kuurojen lehti – Dövas tidskrift

Toimipaikat

- Keskustoimisto, Valkea talo, Haaga, Helsinki
- Aluetoimistot: Helsinki, Mikkelä, Oulu, Rovaniemi

Arvomme

- Ihmisarvon kunnioittaminen
- Sosiaalinen oikeudenmukaisuus
- Asiakslähtöisyys
- Luotettavuus
- Yhteisöllisyys
- Dynaamisuus

Missiomme

Kuurojen Liiton tehtävä on taata kuurojen ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutuminen.

Visiomme

Viittomakieli elää vahvana moniarvoisessa, monikielissä ja monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Kuurojen Liitto on alansa johtava etu- ja palvelujärjestö sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kuurojen Liiton vuosia 2021–2025 koskevat yhteiset strategiset tavoitteet

- 1) Tiedonsaanti kotimaisilla viittomakielillä on vahvistunut.
- 2) Viittomakielisiä palveluja on saatavilla kaikenikäisille.
- 3) Tulkkauspalvelut vastaavat viittomakielisten asiakkaiden tarpeisiin eri elämän osa-alueilla.
- 4) Viittomakieliset työllistyvät yhdenvertaisesti muihin kansalaisiin nähden.
- 5) Kotimaisten viittomakielten sekä viittomakielisen kulttuurin elinvoima on vahvistunut kielenelvytyksen keinoin.

Vilkas juhlavuosi – runsas tapahtumien kirjo

Liiton toimintaa väritti tasavallan presidentti Alexander Stubbin suojelema 120-vuotisjuhlavuosi, joka toteutui yhden pääjuhlan sijaan näyttävänä aluetapahtumien sarjana eri puolilla maata: Oulussa, Töyssässä, Turussa, Lahdessa, Kuopiossa ja Espoossa. Juhlien suunnitteluun osallistuivat paikalliset jäsenyhdistykset yhteistyössä omilla alueillaan. Lämmin kiitos kaikille mukana olleille!

Juhlavuosi avattiin järjestöpäivien yhteydessä ja näkyi kaikissa vuoden tapahtumissa. Juhlinta huipentui vapaaehtoisten päivän tilaisuuteen, jossa palkittiin vuoden vapaaehtoinen sekä pitkään alalla toimineita henkilöitä valtiollisin kunniamerkein.

Totuus- ja sovintoprosessi eteni merkittävästi toimintavuoden aikana. Oikeusministeriössä tehtyjen valmistelujen jälkeen ohjausryhmä asetettiin, valtioneuvosto hyväksyi mandaatin ja antoi kesäkuussa toimeksiannon prosessin käynnistämiseksi. Sihteeristö aloitti toimintansa syksyllä, ja määräaikainen laki astui voimaan 1.1.2026. Viittomakielinen yhteisö oli aktiivisesti mukana prosessin edetessä eri foorumeilla ja sosiaalisessa mediassa. Prosessi koettiin yhteisössä monella tavalla tärkeäksi.

Uusi vammaispalvelulaki astui voimaan, ja sen toimeenpanoa edistettiin tiiviisti. CRPD-komitea julkaisi 15 suositusta koskien viittomakieltä ja tulkkausta. Liitto osallistui aktiivisesti rinnakkaisraportin laadintaan yhdessä Vammaisfoorumin kanssa.

Viittomakielilain arviointityötä vietiin eteenpäin, ja suomenruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelma julkaistiin syksyllä. Lisäksi liitto vaati opetus- ja kulttuuriministeriötä asettamaan selvityshenkilön toteuttamaan hallitusohjelmaan kirjatun selvityksen viittomakieltä käyttävien lasten aseman vahvistamisesta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Liitto osallistui selvityksen valmisteluun, ja työ käynnistyy vuonna 2026.

Eduskunnan viittomakielten verkosto ja järjestöt järjestivät pyöreän pöydän keskustelun tulkkauspalvelun kokonaisarvioinnin tarpeesta. Tämän pohjalta valtioneuvoston kanslia käynnisti syksyllä tutkimushankkeen tulkkauspalvelun toimivuuden sekä lainsäädännön muutostarpeiden arvioimiseksi.

Pettymyksiäkin koettiin, kun oikeusministeriön alaisuudessa toiminut viittomakieliasioiden neuvottelukunta lakkautettiin yhden kauden jälkeen. Tämän jälkeen viittomakielten aseman ja viittomakielisten kielellisten oikeuksien toteutumista seuraavaa elintä ei enää ole. Myös liiton toimintaan kohdistui paineita vähentyneiden avustusten vuoksi, mikä johti muutoneuvotteluihin ja lomautuksiin.

Strategiakausi saatiin päätökseen, ja sen tavoitteista kotimaisten viittomakielten elvyttämisen arvioitiin edenneen parhaiten. Uudet strategiset tavoitteet vuosille 2026–2030 hyväksyttiin kesäkuun liittokokouksessa. Yhteistyössä jäsenyhdistys-

Heidi Kavisto Robertson

ten, kumppaneiden, henkilöstön ja hallituksen kanssa määriteltiin kolme keskeistä kokonaisuutta: kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien edistäminen, saavutettavan asioinnin parantaminen sekä yhteisöllisyyden ja vapaaehtoistoiminnan vahvistaminen.

Suomen hallituksen leikkaustoimenpiteet vaikuttivat edelleen merkittävästi kansalaisten ja viittomakielisen yhteisön hyvinvointiin ja arkeen. Myös kansainvälisen politiikan nopeat muutokset lisäsivät epävarmuutta, mistä keskusteltiin Pohjoismaisen Kuurojen Neuvoston kokouksessa varautumisen ja resilienssin näkökulmasta. Meidän kaikkien on hyvä pohtia, millaisia asioita tarvitsemme hyvän resilienssin vahvistamiseksi. Miten voimme yksilönä ja yhteisönä paremmin tukea toisiamme ja rakentaa turvallista, toimivaa arkea myös muutosten keskellä. Tähän tarvitaan välittämistä ja toinen toistemme huomioimista – jatkuvasti.

MARKKU JOKINEN
TOIMINNANJOHTAJA

VIITTOMAKIELI- JA VAIKUTTAMISTYÖ

Vuonna 2025 viittomakieli- ja vaikuttamistyö kattoi oikeuksienvalvonnan (STEA: Ay), viittomakielityön (STEA: Ak9 ja OKM), viittomakielisen kirjaston (OKM), kehitysyhteistyön (UM), suomenruotsalaisen viittomakielen elvytystyön (OKM) ja viittovien lasten kielikerhotoiminnan (Bovallius-säätiö). Syksyllä 2025 käynnistyi Opetushallituksen rahoittama suomenruotsalaisen viittomakielen oppimateriaalihanke TeckenVis. Toimintavuonna prosessissa työskenteli 15 työntekijää.

Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025, ja sen toimeenpanoa seurattiin tiiviisti. Vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen

(CRPD) komitea arvioi ensimmäistä kertaa Suomen toimia vammaisten henkilöiden oikeuksien toteuttamiseksi ja julkaisi suosituksia. Ihmisoikeuskeskuksen vammaisten henkilöiden oikeuksien komitea suunnitteli suositusten pohjalta teemaseminaareja ja työpajoja vuodelle 2026. Pettymyksiäkin koettiin: oikeusministeriön alaisuudessa toiminut viittomakieliasioiden neuvottelukunta lakkautettiin yhden kauden jälkeen. Tämän jälkeen viittomakielten aseman ja viittomakielisten kielellisten oikeuksien toteutumista seuraavaa elintä ei enää ole. Viittomakielilain arviointi viivästyi, mutta saatiin lähes valmiiksi loppuvuonna, ja sen oli

tarkoitus tulla lausuntokierrokselle talvella 2026.

Viittomakielten päivänä (12.2.) Vuoden viittomakieliteko -tunnuspalkinto myönnettiin suomenruotsalaisen viittomakielen korpuksen ja Signbankin työryhmälle. Työryhmä teki aktiivista yhteistyötä suomenruotsalaisen yhteisön kanssa ja noudatti eettisiä käytänteitä, kuten vastavuoroista kommunikointia ja osallistamista. Tämä on erinomainen esimerkki siitä, miten vahva yhteisön osallistaminen tukee viittomakielen elvytystyötä ja kielen elinvoimaa.

KAISA ALANNE
JOHTAJA

Oikeuksienvalvonta

Vuonna 2025 oikeuksienvalvonnan ja vaikuttamistyön tärkeimpiä tuloksia olivat suomenruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelman julkaiseminen syksyllä sekä kahden uuden selvitystyön (opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö) käynnistymisen varmistuminen. Kaksi selvitystä ei

ole vähäpätöinen tulos, sillä kyse on liiton jäsenistön arjen ja siten vaikuttamistyön keskeisistä kohteista: lasten oikeuksista ja tulkkauksen toimivuudesta.

Suomenruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelma kattaa kaikki elämänaalueet ja sisältää 66 toimenpide-ehdotusta. Yksi konkreettinen

Annetut
lausunnot

29 kpl

Eduskunnan viittomakielten verkostoa tavattiin viittomakielten päivänä. Järjestöjen edustajien lisäksi mukana olivat kansanedustajat Timo Harakka ja Sari Sarkomaa.

Yksilötason lausunnot

44 kpl

toimenpide on opetusmateriaalin kehittäminen Teckennis-hankkeessa Opetushallituksen rahoituksella.

Liitto vaati opetus- ja kulttuuriministeriötä asettamaan selvityshenkilön toteuttamaan hallitusohjelman kirjatus selvityksen viittomakieltä

käyttävien lasten aseman vahvistamisesta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Liitto osallistui selvityksen sisällöstä ja toteutustavasta sopimiseen. Selvitystyö käynnistyy vuoden 2026 puolella ja valmistuu 30.11.2026 mennessä.

Eduskunnan viittomakielten verkosto ja järjestöt järjestivät pyöreän pöydän keskustelun tulkkauspalvelun kokonaisarvioinnin tarpeesta. Tämän tuloksena valtioneuvoston kanslia käynnisti syksyllä tutkimushankkeen tulkkauspalvelun toimivuuden sekä lainsäädännön muutostarpeiden arvioimiseksi. Selvitys julkaistaan vuonna 2027. Palvelun

käytäntöjä pohdittiin myös Tulkki-toiminnan yhteistyöryhmän (TTYR) ja Kelan välisissä keskusteluissa työelämätlukkauksen kehittämiseksi ja kuurojen tulkkien tilanteen parantamiseksi.

Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025, ja sen toimeenpanoa alettiin seurata heti. Seurantatietoa välitetään THL:n valtakunnallisen seurantahankkeen käyttöön muun muassa Vammaisfoorumin edustajien kautta. Lapsiperheille jaettiin tietoa ja neuvontaa erityisesti viittomakielen perheopetuksesta.

Liitto osallistui tiiviissä yhteistyössä Vammaisfoorumin kokoaman

Heidi Kovisto Robertson

Suomenruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelma käytiin luovuttamassa opetusministeri Anders Adlercreutzille.

rinnakkaisraportin laadintaan YK:n CRPD-komitealle. Komitea arvioi vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista Suomessa ja julkaisi suosituksensa syyskuussa. Suosituksesta 15 kohdistuu nimenomaisesti viittomakieleen ja tulkkaukseen.

Liitto sai viranomaisilta 54 lausuntopyyntöä ja vastasi niistä 29:een. Lausunnoista seitsemän oli yhteisiä muiden järjestöjen kanssa. Asiakkaiden pyynnöstä lausuntoja kirjoitettiin 44 kappaletta, ja 12 tapauksessa asiakasta tuettiin jättämään oikaisuvaatimus tai kantelu.

Viittovien lasten kielikerhot (NUPPU) käynnistyivät neljällä kaupunkiseudulla (Turku, Tampere,

Jyväskylä ja pääkaupunkiseutu). Maksutonta kerhotoimintaa toteutettiin matalan kynnyksen periaatteella yhteensä 25 kertaa, ja toimintaan osallistui 390 lasta ja 239 aikuista. NUPPU-projektia rahoittaa Bovalliuksen säätiö.

Johtaja ja erityisasiantuntijat osallistuivat luottamustoimiin muun muassa Ihmisoikeuskeskuksen valtuuskunnassa, oikeusministeriön viittomakieliasioiden neuvottelukunnassa, kirkon esteettömyys- ja saavutettavuusneuvottelukunnassa sekä Vammaisfoorumin eri työryhmissä.

Oikaisuvaatimuksia
ja kanteluita

12 kpl

Heidi Kovisto Robertson

VUODEN VIITTOMAKIELITEKO 2024

Kuurojen Liitto myönsi Vuoden viittomakieliteko 2024 -tunnustus-palkinnon Jyväskylän yliopiston viittomakielen keskuksen suomenruotsalaisen viittomakielen korpuksen ja Signbankin työryhmälle (Karin Hoyer, Juhana Salonen ja Lena Wenman).

Liiton hallitus toteaa perusteissaan, että hanketyö on erittäin merkittävä Suomen viittomakieliselle yhteisölle ja erityisesti suomenruotsalaiselle viittomakieliselle yhteisölle. Työryhmä teki aktiivista yhteistyötä suomenruotsalaisen yhteisön kanssa ja noudatti eettisiä käytänteitä, kuten vastavuoroista kommunikointia ja yhteisön osallistamista. Työ on erinomainen esimerkki siitä, miten vahva yhteisön osallistaminen tukee viittomakielen elvytystä ja kielen elinvoimaa.

Liiton hallitus myönsi lisäksi kunniamaininnan Coldplay-yhtyeelle esteettömän konserttikokemuksen mahdollistamisesta.

KUULEMISET 2025

- Opetushallitus: vammaisjärjestöjen kuuleminen 23.1. sote-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen uudistuksesta
- Keskustelutilaisuus 27.5. laiksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta
- Eduskunnan perustuslakivaliokunnan kuulemistilaisuus 9.9. hallituksen vuosikertomuksesta
- Hallintovaliokunnan kuuleminen hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta 10.9.
- Sivistysvaliokunnan kuuleminen 29.10. hallituksen esityksestä HE 102/2025 vp kielitutkintoja koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

LAUSUNNOT 2025

- Luonnos uudeksi lainvalmistelun kuulemisoppaaksi (VN/12575/2023)
- Lukion opetussuunnitelman perusteiden alaluvun 4.2 Oppimisen tuki ja erityisopetus luonnoksesta (OPH-6707-2024)
- Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta (VN/28596/2023)
- Opetushallitus: vammaisjärjestöjen kuuleminen 23.1. sote-alan ammatti- ja erikoisammattitukintojen uudistuksesta (kirjallinen lausunto)
- Selvitys sosiaali- ja terveysalan järjestöjen avustustoiminnan edellytyksistä ja linjauksista (VN/1463/2025)
- Kansalaisyksely: millä perusteella julkisten sosiaali- ja terveyspalvelun tarjoamisesta mielestäsi pitäisi päättää?
- Lähetetty kommentti: SiunSoten vammaispalvelulain soveltamisohje
- Lähetetty kommentti: Vantaa-Keravan hyvinvointialueen vammaispalvelulain soveltamisohje
- Lähetetty kommentti: näkökulmista taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden toimeenpanoksi
- Lähetetty kommentti: vammaisfoorumin lausunto hallituksen esityksestä sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi (VN/9952/2024)
- Lähetetty kommentti: vammaisfoorumin lausunto pelastussuunnitelma -yleisohjeesta (VN/740/2024)
- Hallituksen esitys sosiaalihuoltolain, vanhuspalvelulain ja asiakasmaksulain muuttamisesta (VN/25888/2024)
- Kieliryhmien kuuleminen hallituksen kertomukseen kielilainsäädännön soveltamisesta 2025
- Hallituksen esitys vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi (VN/9727/2025)
- Suositus viittomakielten käytöstä valtioneuvoston viestinnässä 2025
- Hallituksen esitys laiksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta (VN/10928/2025)
- Hallituksen esitys kielitukintoja koskevan lainsäädännön muuttamisesta (VN/1014/2025)
- Valtiovarainministeriön työryhmän käyttöön ongelmakuvasta kuurojen mahdollisuudesta käyttää pankkipalveluja
- Väestönsuojan kunnossapito ja toimintakunnon tarkastus -yleisopas
- Kommentit Vammaisfoorumi ry:n kannanottoon järjestöjen leikkauksista
- K 1/2025 vp hallituksen vuosikertomus 2024, liite 3: toimenpiteet eduskunnan viittomakieltä käyttävien oikeuksia koskevan lausuman johdosta
- Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain voimaantulosäädännön muuttamisesta (HE 63/2025 vp), lausunto hallintovaliokunnalle
- Tieliikennelain kokonaisuudistuksen jälkiarviointi
- Hallituksen esitys kielitukintoja koskevan lainsäädännön muuttamisesta (102/2025 vp)
- Kelan tulkkaukspalvelujen hankinnan kirjallinen markkinavuoropuhelu
- Suomen kahdeksas määräaikaisraportti taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanosta (VN/11469/2025-UM-9)
- Hallituksen esitys laeiksi terveydenhuoltolain 7 a §:n, sosiaalihuoltolain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 36 §:n muuttamisesta
- Maahanmuuttovirastolle annettu vastaus kielitaidon arviointiin kuurojen maahanmuuttajien kansalaisuusprosessissa
- Kuuloalan järjestöjen yhteislausunto esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 muuttaminen, liikunnallisen elämäntavan edistäminen (OPH-6342-2025)

Viittomakielityö

Toimintavuonna Suvi-sanakirjan toimittamisessa keskeisimmän kokonaisuuden muodosti totuus- ja sovintoprosessiin kytkeytyvän "vääryyksiin liittyvät kokemukset" -viittomiston laatiminen. Suomalaisesta viittomakielestä (SVK) julkaistiin 56 ja suomenruotsalaisesta viittomakielestä (SRVK) 67 artikkelia. Aineisto tuotettiin asiantuntijatyöpajojen pohjalta, ja viittoma-artikkeleihin sisällytettiin myös esimerkkilauseita. Oikeusministeriön tilaama työ tekee monipuolisesti näkyväksi sekä kieliyhteisölle itselleen että kaikille sen ulkopuolisille kuurojen ja viittoma-

kielisten kokemuksia ja sen, kuinka niitä ilmaistaan viittomakielillämme.

Suvin kuvailevien viittomien sivuston kehittäminen eteni vuoden aikana, ja työtä esiteltiin pohjoismaisessa leksikografian konferenssissa Vejlessä, Tanskassa. Suvi-sivustoille julkaistiin uusia artikkeleita eri teemoista, kuten arjen sanastosta, urheilusta, viittomanimistä ja paikannimistä. Kielineuvontapalvelu säilyi aktiivisena, ja yhteydenotoissa käsiteltiin monipuolisesti kielellisiä kysymyksiä.

SignWiki-kansalaissanakirjatoiminnan teemana oli komedia ja tarinan-

kerronta. Vuoden aikana järjestettiin työpajoja, vierailuja ja esityksiä muun muassa Pitäjänmäen koulussa ja Valteri-koulu Onervassa sekä seurakuntien tilaisuuksissa. HELsign-tapahtumassa tarkasteltiin komedia-tarinaperinnettä ja viittomakielisen kerronnan keinoja. Vuoden lopun asiakasraadissa työpajat koettiin voimaannuttaviksi ja yhteisöllisyyttä vahvistaviksi.

Työpajojen ja opiskelijayhteistyön tuloksena SignWikin SRVK-sivustolle tuotettiin 456 ja SVK-sivustolle 502 uutta viittomasivua.

Heidi Koivisto Robertson

Viittomakielityö esitteli palvelujaan Kauppakeskus Kaaressa viittomakielten päivän tempauksessa.

Kehitysyhteistyö

Vuonna 2025 Kuurojen Liitolla oli käynnissä neljä kehitysyhteistyöhanke kumppanijärjestöjen kanssa:

- Albanian (ANAD) ja Kosovon (KAD) kuurojen liittojen edunvalvonnan, järjestötoiminnan, viittomakielen, tulkikoulutuksen ja kuurojen opetuksen kehittäminen (2022–2025).
- Malawin kuurojen liiton (MANAD) järjestö-, edunvalvonta- ja viittomakielityön tukeminen (2022–2025).
- Kambodzhan kuurojen yhteisön ja sen johtajuuden vahvistaminen (2022–2025).

Malawissa jatkettiin viittomakielen tutkimus- ja sanakirjatyötä sekä koulutettiin uusia viittomakielen opettajia. Viittomakielen opetussuunnitelmaa kehitettiin yhteistyössä viranomaisten kanssa tavoitteena vahvistaa opetuksen laatua ja tukea vuonna 2026 käynnistyvää tulkikoulutusta. Aluetyössä tuettiin kuurojen lasten vanhempia tarjoamalla tietoa kuuroudesta ja viittomakielestä. Lisäksi vahvistettiin kuurojen naisten ja nuorten toimintaa sekä koulutettiin johtajuudesta, oikeuksien valvonnasta, sukupuolten tasa-arvosta sekä seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän ehkäisystä.

Kosovossa ja Albaniassa vahvistettiin kuurojen yhteisön tietopohjaa ja kumppanien osaamista sekä kehitettiin vaikuttamistyötä. Albaniassa kuurojen resurssikeskukseen palkattiin kaksi hankkeen kouluttamaa kuuroa viittomakielen kouluttajaa ja kaksi tulkkia. Kosovossa jatkettiin viittomakielen kou-

Colin Allen

Kambodzhan kuurojen johtajakoulutuksen tavoitteena on perustaa ensin muutama kuurojen yhdistys ja sen jälkeen kansallinen kuurojen liitto.

luttajien täydennyskoulutusta sekä järjestettiin Albanian ja Kosovon tulkeille yhteinen täydennyskoulutus. Kosovon kansallinen tutkintoviranomainen hyväksyi viittomakielen tulkin ammatillisen standardin, mikä tukee hankkeessa kehitetyn koulutusohjelman siirtämistä koulutusinstituutiolle. Molemmissa maissa järjestettiin myös koulutuksia seksuaalisen hyväksikäytön ja häirinnän ehkäisystä sekä IT-koulutusta verkkosivujen ylläpitämiseksi. Molemmat hankkeet ovat siirtyneet kaksivuotiseen poistumisvaiheeseen, jonka aikana vahvistetaan valtion vastuuta viittomakielen opetuksesta, tulkikoulutuksesta ja viittomakielisten palvelujen järjestämisestä.

Kambodzha on ainoa kumppanimaa, jossa ei vielä ole kansallista kuurojen liittoa tai paikallisyhdistyksiä. Pitkän pohjatyön jälkeen

maassa käynnistettiin laajamittainen ja pitkäkestoinen johtajakoulutus, jonka osallistujia koulutettiin myös kouluttajiksi. Osallistujien osallisuus ja itsevarmuus vahvistuivat merkittävästi, ja vuonna 2025 he kouluttivat onnistuneesti itse kuuroja, erityisesti naisia ja nuoria, johtajuudesta, kuurojen oikeuksista ja edunvalvonnasta. Koulutusohjelman tavoitteena on, että kaudella 2026–2029 voidaan perustaa ensin paikallisyhdistyksiä ja myöhemmin liitto. Syksyllä 2025 toteutettu arviointi totesi hankkeen vahvistaneen kuurojen yhteisön kapasiteettia ja valmiuksia oman kuurovetoisen järjestön perustamiseen.

Kaikille hankkeille myönnettiin rahoitus uudelle ohjelmakaudelle 2026–2029.

Viittomakielinen kirjasto

Vuonna 2025 kirjasto julkaisi 102 uutta nimikettä, joista 77 oli kirjaston omaa tuotantoa ja 25 muiden tuottamaa aineistoa, jotka kirjasto osti tai sai kokoelmaansa. Vuoden lopussa kirjaston aineistossa oli noin 1500 nimikettä. Kirjastossa vierailtiin 105 484 kertaa ja sivukatseluja kertyi 276 144.

Kirjaston käyttämässä mediapalvelimessa ilmeni useita ongelmia, minkä vuoksi syksyllä oli löydettävä nopealla aikataululla uusi mediapalvelintilaa tarjoava kumppani. Uusi mediapalvelin otettiin käyttöön joulukuussa.

Aineiston tuotannossa kirjasto

jatkoivat hyvää yhteistyötä liiton eri toimintojen, viittomakielialalla toimivien yritysten, viittomakielisten kulttuurialan toimijoiden sekä Yle lasten toimituksen kanssa. Kirjasto muun muassa tallensi aineistoonsa kaikki ensi-iltaan tulleet viittomakieliset näytelmät, seniorien kulttuuritapahtuman esitykset, kansainvälisen kuurojen viikon Verkkobileet sekä Kuurojen lehden kanssa yhdessä järjestetyn Rivien välissä -verkkotapahtuman. Kuurojen Liiton 120-juhlavuoden kunniaksi kirjasto tilasi viittomakieliseltä runoilijalta juhlarunon. Ylen kanssa kirjasto tuotti 10-osaisen lastensarjan, joka

valmistui vuoden 2026 alussa. Suomen Kansalliskirjaston kanssa käynnistyi yhteistyö, jonka tavoitteena on kerätä Kansalliskirjaston arkistoon mahdollisimman monipuolisesti maamme viittomakielisiä sisältäviä verkkosivuja osana sen digistrategiaa.

Finlandssvenska teckenspråkiga (FST) palkitsi Viittomakielisen kirjaston Vuoden suomenruotsalainen palvelu 2025 -palkinnolla. Palkinnon perusteluissa FST kiitti kirjastoa monipuolisesta suomenruotsalaisella viittomakielellä tehdystä ohjelmatuotannosta sekä sujuvasta yhteistyöstä.

Heidi Kovisto Robertson

Kesällä kuvattiin Viittomakielisen kirjaston ja Ylen Pikku Kakkosen yhteistuotantoa Olgan piirustustarinat.

VIESTINTÄ JA VERTAISTUKI

Liiton 120-vuotisjuhlavuosi toi esiin kuurojen yhteisön rikasta historiaa sekä liiton pitkää työtä viittomakielisten oikeuksien, kielen ja kulttuurin puolesta. Samalla juhlavuosi muistutti yhteisön merkityksestä: tapahtumat, kurssit ja leirit tarjosivat mahdollisuuksia kohdata toisia, jakaa kokemuksia sekä vahvistaa viittomakielistä identiteettiä ja yhteisöllisyyttä.

Vuoden aikana järjestettiin tapahtumia eri puolilla Suomea. Viittomakielten päivänä toteutettiin pop-up-tapahtuma Helsingin kauppakeskus Kaaressa. Kulttuuri-toiminnassa järjestettiin senioreiden kulttuuritapahtuma Vaasassa sekä HELsign 2025 -tapahtuma.

Vertaistuen viittomakieliset

kurssit vahvistivat osallistujien arjen hallintaa ja hyvinvointia, ja toiminta sai osallistujilta erittäin hyvää palautetta. Nuorisotyön tapahtumiin ja leireihin osallistui noin 340 nuorta. Nuorisopäivillä päätettiin uudistaa nuorten vaikuttamisen rakenteita: nuorisotoimikunnan jäsenten määrää vähennettiin ja nuorisokokoukseen osallistumisen ehtoja kevennettiin.

Vuonna 2025 kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin rakenteet täsmentyivät ja valmistelu eteni. Prosessi edellytti runsaasti yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä herätti vilkasta keskustelua viittomakielisessä yhteisössä.

Vuosi ei kuitenkaan ollut pelkääntään juhlaa. Toimintaympäristöä

leimasivat taloudelliset kiristyksset, osa henkilöstöstä oli lomautettuna ja Taiteen edistämiskeskuksen avustuksen päättyminen rajoitti kulttuuritapahtumien järjestämistä loppuvuonna. Haasteista huolimatta liitto jatkoi työtään kielen, kulttuurin ja yhteisöllisyyden edistämiseksi.

Viestinnän ja vertaistuen prosessiin kuuluvat kulttuurituotanto, nuorisotyö, vertaistuen kurssit (Stea: Ak15), tiedotus, Kuurojen lehti ja kuurojen tiedonsaanti (Stea: Ak14), Kuurojen Video (hyvinvointialueiden maksusitoumukset) sekä varainhankinta. Prosessissa työskenteli vuoden lopussa 12 työntekijää.

LAURA PAJUNEN
JOHTAJA

Viestintä

Viestinnän vuosi oli täynnä tapahtumia ja toimintaa: tempaus, webinaareja, suoria lähetyksiä, kouluvierailuja ja ajankohtaissisältöjä. Lisäksi vuodessa näkyi vahvasti Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhla. Toimintaan vaikutti kuitenkin mittava rahoituksen leikkaus, jonka seurauksena

palveluja jouduttiin supistamaan ja osa kehityshankkeista laitettiin jäähyllä.

Sisältöjä tuotettiin resurssien puitteissa neljällä kielellä verkkosivuille ja somen eri alustoille. Ajankohtaisvideoita tuotettiin kaikkiaan 61 kpl ja muita pääverkkosivun viitottuja

sisältöjä 40 kpl. Yhteisölle suunnattuja suoria lähetyksiä toteutettiin 7 kpl (verkko ja Zoom). Viittomakielisiä videoita katsottiin liiton YouTube-kanavalla lähes 40 000 kertaa. Uutiskirjeen tilaajamäärä kasvoi 16 %.

Pääverkkosivujen käytössä oli pientä laskua, mutta Yhdistyshuo-

Heidi Kivistö Robertsson

Viestintä toteutti viittomakielten päivän tempauksen Kauppakeskus Kaaressa.

neen puolella käyttö kasvoi selvästi. Tähän vaikutti varmasti yhteisöä suuresti kiinnostaneet puheenjohtajavaalit kesäkuussa, ja liittokokouksen suoraa lähetystä seurasiakin ennätysyleisö. Samoin ennen liitto-

kokousta lähetetty puheenjohtajapaneeli herätti suurta kiinnostusta. Myös sosiaalisessa mediassa nähtiin edelleen suurta kasvua. Liiton pää-Facebookissa oli katseluita jopa 1,2 miljoonaa, ja Instagramin katta-

vuus kasvoi 59 %.

Vuoden alkupuolella viestintä toteutti suuren suosion saaneen viittomakielten päivän tempauksen kauppakeskus Kaaressa. Tapahtuma kokosi paikalle satoja yhteisön

Heidi Kivistö Robertsson

Verkkobileet oli jälleen vuoden katsotuin tapahtuma, suoraa lähetystä seurattiin lähes 1000 ip-osoitteesta.

VIESTINTÄ JA VERTAISTUKI

jäseniä sekä muita kiinnostuneita. Keväällä tehtiin myös vaalityötä, ja alue- ja kuntavaaleja varten valmistuivat liiton vaaliteesit ja flyer sekä oma teemasivu. Kevääseen osui myös valtiovarainministerin esittämä mahdollinen lisäleikkaus sotejärjestöjen tukiin. Tätä vastaan järjestettiin järjestöjen yhteinen mielenosoitus, ja viestintä oli mukana tukemassa tapahtuman toteuttamista.

Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhla näkyi läpi koko vuoden tapahtumissa ja materiaaleissa. Juhlavuoteen tuotettiin teemasivu ja selfiekehys sekä sisäisessä yhteistyössä juhluvuoden logo ja slogan. Viestintä tuotti yhden ohjelman alueellisesta juhlasta sekä koosteen koko vuodesta.

Mediatiedotteita lähetettiin 6 kpl, ja tiedotteiden osumia oli verkossa

28 kpl. Yhteensä Kuurojen Liittoa koskevia osumia oli 128. Eniten verkko-osumia saivat viittomakielten päivä, palvelujen leikkaukset ja huijarikerääjät.

Kouluvierailuja toteutettiin 7 kertaa yhteensä 279 oppilaille. Palautteissa opettajat ja oppilaat kertoivat saaneensa tietoa viittomakielistä ja ymmärrystä kuurojen elämästä.

Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessi käynnistyi virallisesti kesäkuussa. Prosessi herätti paljon kiinnostusta ja keskustelua, ja aihe näkyi vahvasti liiton kanavilla. Keväällä Valkeassa talossa järjestettiin oikeusministeriön webinaari yhteistyössä liiton oikeusneuvonnan ja viestinnän kanssa. Loppuvuodesta liitto järjesti myös oman etätilaisuuden, jossa avattiin tarkemmin prosessin ohjausryhmän roolia.

Syksyn suurin tapahtuma oli taas Verkkobileet, jonka suora lähetys toteutettiin tällä kertaa Teatteri Toivosta. Lähetys on pitänyt pintansa vuoden katsotuimpana tapahtumana ja suoraa lähetystä seurattiin lähes 1000 ip-osoitteesta. Monen osoitteen takana oli bilekatsomoita kodeissa, yhdistyksissä, kouluissa ja palvelutaloissa.

Juhlavuoden huipensi vapaaehtoisten päivän juhla joulukuussa, ja viestintä toteutti tilaisuudesta verkkolähetyksen.

Henkilöstöviestinnässä suosituimpia olivat edelleen etätiedotustilaisuudet (5 kpl), jotka olivat yhdenvertaisesti kaikille saavutettavia. Kyselyssä enemmistö (67 %) antoi sisäiselle viestinnälle positiivisen arvosanan.

Suosituimmat somesisällöt

Facebook:
Uuden puheenjohtajan
valinta

23 378

katselukertaa

Instagram:
Hyvää Viittomakielten
päivää

11 268

katselukertaa

YouTube:
Verkkobileet 2025
suora lähetys

1 642

katselukertaa

KUUROJEN LEHTI

Kuurojen lehti ilmestyi neljä kertaa vuoden aikana, ja sen levikki oli 718. Osa lehdestä käännettiin ruotsiksi. Lukijat saivat syventävää tietoa kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin sihteeristön työstä, suomenruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelmasta sekä kuurojen tilanteesta Palestiinassa ja Ukrainassa. Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhlavuoden kunniaksi lehti toi esille monia kuurojen yhteisössä ja liitossa vaikuttaneita historiallisia merkkihenkilöitä. Yhteisön jäsenten moninaisia identiteettejä ja perheiden erilaisia ratkaisuja esittelevä juttusarja sai aikaan keskustelua yhteisössä.

Alkuvuodesta toteutettuun lukijakyselyyn vastasi 212 henkilöä. Vastauk-

sista kävi ilmi, että suurin syy lukea lehteä on tiedon saaminen viittomakielisten elämästä (66 %). Tärkeä syy on myös luotettavan tiedon saaminen viittomakielisten oikeuksista (44 %).

Huhtikuussa Rivien välissä 5 -tapahtumassa nähtiin viittomakielistä journalismia. Interaktiivisessa lähetyksessä katsojat pääsivät lähettämään toimittajille kysymyksiä, joihin vastattiin tapahtuman Kysy toimittajalta -osiossa. Tapahtuman tallenteet julkaistiin Viittomakielisessä kirjastossa. Katsojapalautteen mukaan 78 % koki saaneensa kiinnostavaa uutta tietoa ja 61 % vahvistusta ja voimaantumista viittomakieliselle identiteetille.

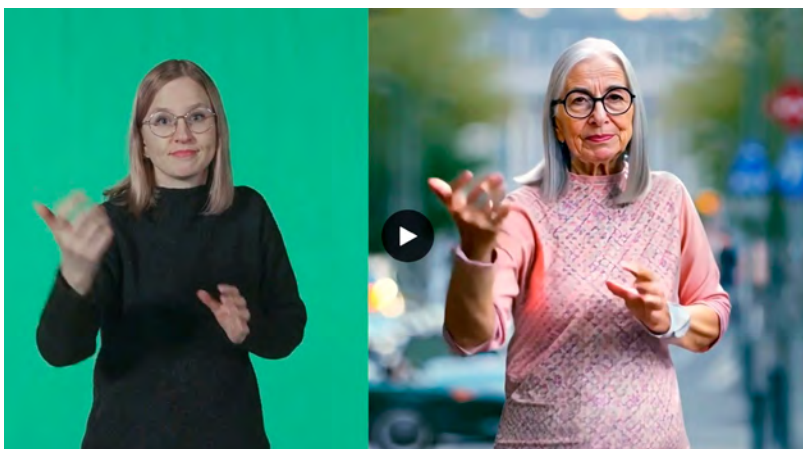
Kesäkuussa Kuurojen lehden Facebook-ryhmä laitettiin tauolle, koska sen toiminta ei ollut säännöllistä ja

julkaisut haluttiin paremman näkyvyyden vuoksi keskittää Kuurojen Liiton Facebook-sivulle.

KUUROJEN VIDEO

Kuurojen Video on liiton viittomakielinen video-ohjelmalvelu ja "tuotemerkki", joka on erikoistunut kuurojen tiedonsaantia kehittävään ohjelmatoimintaan ja aineistojen tuottamiseen jo yli 40 vuoden ajan.

Ohjelmatuotannossa keskityttiin muun muassa ajankohtaisteemoihin sekä muihin viittomakielisiä koskeviin aiheisiin. Hyvinvointialueiden maksusitoumuksella toteutettuja ohjelmia julkaistiin asiakaskanavalla kuurojenvideo.fi ja postitettiin DVD:nä 11 asiakkaalle.

Toimintavuonna julkaistiin 14 ohjelmaa (yhteensä 5 h 10 min), joista koottiin kuusi DVD-ohjelmopakettia. Asiakasmäärä oli vuoden lopussa noin 270. Katsojatilastojen mukaan eniten kiinnostivat kuurojen omakohtaiset tarinat, viittomakielisen yhteisön tapahtumat sekä yhteiskunnan ajankohtaiset teemat.

Ulkoministeriön Eurooppatiedotuksen ohjelma-avustusta järjestöille ei enää myönnetty, kun toiminta sulautettiin osaksi valtioneuvoston kanslian viestintää. Toimintavuonna hyvinvointialueille lähetettiin kirjeitä myönteisten maksusitoumusten lisäämiseksi.

"Tekoälyn maailma" oli yksi vuonna 2025 julkaistuista ohjelmista.

Vertaistukitoiminta

Sanna Paasonen

Liitto järjestää yhden vanhemman perhekursseja joka toinen vuosi.

Sosiaalista hyvinvointia edistäviä viittomakielisiä vertaistukikursseja järjestettiin toimintavuonna yhdeksän. Kohderyhminä olivat perheet, aikuiset, seniorit sekä 13-17-vuotiaat CODA-nuoret. Kurssit vahvistivat osallistujien arjen hallintaa, perhe-elämää ja kokonaisvaltaista hyvinvointia tarjoamalla ajankoh- taista tietoa, ohjausta ja vertais- tukea samankaltaisessa elämänti- lanteessa olevien kanssa. Toiminta perustuu viittomakielisten kielellisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin.

Vertaistukitoiminnan kehittämis- päivä järjestettiin Valkeassa talossa, ja siihen osallistui kymmenen henkilöä.

Toimintavuonna vertaistukikurs- seille haki yhteensä 425 henkilöä (v. 2024: 417), joista 168 valittiin mukaan (v. 2024: 193). Aikuisten kursseille

haki 94 henkilöä ja lasten kursseille 21 lasta. Perheiden kursseille haki 77 perhettä, yhteensä 310 henkilöä.

Eniten hakijat ilmoittivat saa- neensa tiedon kursseista Kuurojen Liiton verkkosivuilta. Kurkseista tehtiin painettu esite (550 kpl), jota jaettiin eri puolille Suomea.

Kurssipalautteen perusteella osal- listajat olivat tyytyväisiä kursseihin (4,4/5) ja kokivat saaneensa run- saasti tietoa omalla äidinkielellään. Vertaistukikurssit ovat vahvistaneet arjen taitoja ja lisänneet hyvinvoin- tia. Erityisen merkitykselliseksi koettiin vertaistuki samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien kesken, joka toi voimaa, iloa ja jaksamista arkeen.

Kursseilla työskenteli eri tehtä- vissä yhteensä 55 henkilöä.

Aikuisten
kursseille haki

94 henkilöä

Perheiden
kursseille haki

77 perhettä

Lasten
kurssille haki

21 lasta

Toteutuneet vertaistukikurssit vuonna 2025:

- Maahanmuuttajien kurssi
- Seniorikurssi
- CODA-kurssi (13-17-vuotiaille)
- Suomenruotsalaisten aikuisten kurssi
- Isä ja lapsi -kurssi
- Perhekurssi
- Perhekurssi (yhteistyö Kuurojen Palvelusäätiö)
- Yhden vanhemman perhekurssi
- Sydänterveyskurssi (yhteistyö Kuurojen Palvelusäätiö)

Viestinnällisessä yhteistyössä Solaris-Lomat ry:n kanssa suunniteltu viittomakielisille kohdennettu tuettu loma jäi toteutumatta loma- järjestön rahoitusleikkausten vuoksi.

Kulttuurituotanto

Teemu Lipasti-Sironos

HELsign keräsi yli 250 osallistujaa kulttuurikeskus Kanneltaloon Helsinkiin.

Alkuvuonna 2025 Kuurojen Liiton kulttuurituotannon tilanne oli haastava, sillä toiminta ei saanut Taikelta lainkaan avustusta vuodelle 2025. Päätös tuli ilman varoitusta ja vaaransi viittomakielisen kulttuurin jatkuvuuden, sillä vielä vuonna 2024 tuki oli 40 000 euroa. Tämän vuoksi vuosien 2025 ja 2026 tapahtumia jouduttiin muokkaamaan, ja osa niistä jätettiin toteuttamatta, kuten viittomakielinen filmifestivaali ja kuuloalan järjestöjen pikkujoulut. Lisäksi liitto luopui vuoden 2026 HELsignin järjestämisvastuusta.

Haasteista huolimatta alkuvuodella toteutettiin koko perheen viittomakielinen kulttuuritapahtuma HELsign 2025 Helsingin Kanneltalossa yhteistyössä Helsingin kulttuurikeskuksen ja Humakin

kanssa, jotka osallistuivat myös merkittävästi tapahtuman kustannuksiin. Päivän ohjelmassa oli teatteriesityksiä ja peliohjelmaa yhteistyössä Helsingin kaupungin Pelitalo Sturen kanssa. Aulatilassa oli 12 näytteilleasettajaa, ja Humakin tulkkiopiskelijat järjestivät vuorovaikutteista ohjelmaa. Tapahtuma keräsi yli 250 osallistujaa.

Keväällä järjestettiin Vaasan kuurojen yhdistyksen kanssa 20. senioreiden kulttuuritapahtuma 22.-24.5. Tapahtuman toteutuminen oli vaakalaudalla Taiken kielteisen päätöksen vuoksi, mutta se pystyttiin järjestämään aiemmin haettujen pienten avustusten turvin. Tapahtuman päätapahtumapaikkana toimi Wasa Teater ja ohjelmaan sisältyi keskusteluja, tietokilpailuja sekä

seniorien omia esityksiä ja taidetta. Päätöspäivänä järjestettiin bussiretki Vaasan nähtävyyksiin. Tapahtuma kokosi 250 osallistujaa ympäri Suomen, ja osallistujat pitivät erityisen merkityksellisenä mahdollisuutta kohdata kasvokkain.

Kevään aikana arvioitiin myös tulevien tapahtumien toteuttamista. Perinteisten kulttuuripäivien järjestämistä Jyväskylässä selvitettiin, mutta paikallisten tilojen kustannukset osoittautuivat liian korkeiksi. Vaihtoehtona tarkasteltiin risteilymallia ruotsalaisten Dövas Dag -tapahtumien innoittamana. Yhteistyössä Jyväskylän Kuurojen Yhdistyksen kanssa päädyttiin ratkaisuun, jossa tapahtuman toteuttaminen risteilylaivalla osoittautui kustannustehokkaaksi tavaksi turvata kulttuu-

Heidi Kovisto Robertson

Seniorien kulttuuritapahtuma pystyttiin järjestämään toukokuussa, vaikka Taikelta ei saatu rahoitusta.

ripäivien pitkä perinne ja viittomakielisen kulttuurin jatkuvuus.

Syyskuussa kulttuurituotanto osallistui Kuurojen Liiton Verkkobileiden toteutukseen graafisen tuotannon osalta. Tapahtuma järjestettiin jo 12. kerran yhteistyössä liiton eri yksiköiden ja Viittomakielisen kirjaston kanssa, ja se säilytti suosionsa katsojien keskuudessa.

Tapahtumatuotannon ohella kulttuurituotanto teki alkukevällä yhdistysvierailuja ja viesti tulevista

tapahtumista sekä teki yhteistyötä eri verkostojen kanssa. Yhteistyötä tehtiin muun muassa Kuurojen museon kanssa viittomakielisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi. Loppuvuonna suunniteltiin C.O. Malmin puu -kokonaisuutta Valkean talon aulaan, jonka toteutus ajoittui alkuvuoteen 2026.

Kulttuurituotannon vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi kulttuurituottajan työaika jouduttiin syksyllä vähentämään 20 prosenttiin, ja työ

kohdennettiin pääasiassa kulttuuripäivien valmisteluun.

Sosiaalisen median viestinnässä painopiste säilyi Facebookissa ja Instagramissa, jotka tavoittavat kohderyhmän hyvin. Seuraajamäärät kasvoivat hieman edellisvuodesta. Facebookissa jaettiin myös muiden toimijoiden sisältöjä viittomakielisistä tapahtumista ja kuurotietoisuudesta.

Nuorisotyö

Nuorisotyön vertaistapahtumat tarjoavat 7–35-vuotiaille viittomakielisille ja viittomakieltä omaksuville lapsille ja nuorille merkityksellisiä kokemuksia. Tapahtumissa he voivat kohdata toisiaan, saada vertaistukea, oppia roolimalleilta ja laajentaa viittomavarastoaan.

Nuorisotyössä työskenteli myös nuoria kesätyöntekijöitä Osuuspankin myöntämän ”Kesätyö OP:n piikkiin” -apurahan turvin. Toimintavuonna käytettävissä oli kuitenkin vähemmän resursseja, ja nuorisosihteeri oli lomautettuna kuukauden. Talvileiri peruttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Tapahtumat 2025:

- Maatilaleiri, 7-12-vuotiaat
- Peli-ilta TammerSignin kanssa
- Prejuhannukset (yhteistyö Humakin tulkkiopiskelijat ja Helsingin Kuurojen yhdistyksen nuortenkerhon NK)
- EUDY Junior Camp Liettuassa, 13-17-vuotiaat
- Yhteistyöleiri Luontoliiton kanssa, 7-12-vuotiaat
- Suurleiri, 13-17-vuotiaat
- EUDY Youth Camp Alankomaissa, 18-30-vuotiaat
- Nuorten urheiluleiri, 13-17-vuotiaat, (pääjärjestäjä SKUL, yhteistyö LapCI ry)
- Lasten urheiluleiri, 7-12-vuotiaat, (pääjärjestäjä SKUL, yhteistyö LapCI ry)
- Valtakunnalliset viittomakieliset nuorisopäivät, 18-35-vuotiaat
- LYX-päivät, 13-17-vuotiaat

- Koko perheen pikkujoulut (yhteistyö kuulo- ja viittomakielialan järjestöt)

Yhteensä leireille ja tapahtumiin osallistui noin 340 lasta tai nuorta.

Nuorisotoimikunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Sen edustamistehtäviin kuuluivat EUDY:n yleiskokous Alankomaissa sekä KPNN:n kokoukset Färsaarilla ja etänä. Nuorisotoimikunta tuotti myös videoita nuorisotyön sosiaaliseen mediaan. Nuorisokokous pidettiin lokakuussa nuorisopäivien yhteydessä Porvoossa, jossa valittiin vuoden 2026 nuorisotoimikunta.

Kansainvälisten edustamistehtävien ja yhteydenpidon lisäksi nuorisotyö osallistui kotimaassa kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen yhtei-

Leireille ja tapahtumiin osallistui yhteensä

340

lasta ja nuorta

seen sateenvarjoverkostoon, joka edistää alan toimijoiden yhteistyötä. Verkosto kokoontui vuoden aikana noin kymmenen kertaa. Nuorisotyö osallistui myös vaikuttamistyöhön, esimerkiksi nuorisoalan tapahtumiin.

Vivi Klipäinen

Kuulo- ja viittomakielialan järjestöt järjestivät yhteistyössä Suurleirin kuulovammaisille ja kuuroille nuorille.

ALUETYÖ

Aluetyön (STEA: Ak 6) keskeisiä tehtäviä ovat omakielinen palveluohjaus, järjestötoiminta ja kaveritoiminta. Työssä tuetaan viittomakielisten sosiaalista hyvinvointia ja osallisuutta sekä vahvistetaan aluetta ja yhdistystoimintaa.

Vuosi 2025 oli aluetyölle sopeutumisen vuosi. Kaikki aluetyön työntekijät olivat lomautettuina yhden kuukauden ajan. Haasteista huolimatta aluetyössä jatkettiin pitkäjänteistä työtä viittomakielisten asioiden edistämiseksi. Toimintavuonna aluetyössä työskenteli 10 työntekijää. Lisäksi toiminnassa oli mukana 25 vapaaehtoista eri tehtävissä sekä kaksi työharjoittelijaa ja yksi kesätyöntekijä.

Vuoden aikana kohdattiin runsaasti asiakkaita ja osallistujia erilaisissa tapaamisissa. Etäyhdistysillat ja seniorien etätapaamiset kokosivat runsaasti osallistujia. Vuoden lopussa käynnistettiin uusi puheenjohtajafoorumi Zoomissa, jossa liiton puheenjohtaja ja jäsenyhdistysten puheenjohtajat voivat kohdata ja keskustella ajankohtaisista asioista.

Yhdistys- ja muissa tapaamisissa keskustelunaiheina korostuivat erityisesti viittomakielisten ikäntyneiden kielelliset oikeudet ja palvelut sekä yhteisöllisyyden merkitys. Palautteissa korostui, että omakielinen vuorovaikutus loi turvallisen tilan tiedon saamiselle, ymmärtämiselle ja yhteiselle kehittä-

mälle. Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhla näkyi myös jäsenyhdistysten yhteisissä aluetapahtumissa, ja päätösjuhla kokosi vapaaehtoiset ja toimijat yhteen vapaaehtoisten päivän tilaisuudessa.

Lisäksi aluetyö koordinoi STEAn jäsenjärjestöavustusta 2025, jota myönnettiin 19 jäsenyhdistykselle. Avustukset mahdollistivat monipuolisen yhdistystoiminnan ja tapahtumien järjestämisen sekä tukivat viittomakielisten lasten, nuorten, perheiden, aikuisten ja seniorien kielellis-kulttuurisia kohtaamisia eri puolilla maata.

HELENA TORBOLI
JOHTAJA

Viittomakielinen palveluohjaus

Vuonna 2025 palveluohjauksen toiminta muuttui paljon edellisen vuoden rakenteellisten muutosten vuoksi. Työn tekemisen tapoja jouduttiin muuttamaan, ja lomautukset vaikuttivat myös siihen, kuinka paljon palveluohjausta voitiin toteuttaa. Muutoksista huolimatta toimintaa kehitettiin vastaamaan viittomakielisten asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin.

Palveluohjaus tarjosi tukea viit-

tomakielisten asiakkaiden arjen eri tilanteissa. Asiakkaat saivat yksilöllistä neuvontaa ja ohjausta, jotta he voisivat hoitaa asioitaan mahdollisimman itsenäisesti. Toimintavuonna palveluohjausta sai 425 asiakasta, ja kohtaamisia eli tapaamisia oli yhteensä 3382. Ohjausta annettiin myös lapsiperheille.

Toiminnassa kehitettiin erityisesti viittomakielistä etäpalvelua. Etäpalvelu helpotti asiakkaiden pääsyä

palveluihin erityisesti alueilla, joilla kasvokkaisia tapaamisia oli vaikea järjestää. Paikan päällä tavattiin ne asiakkaat, joille etäpalvelu ei sopinut tai jotka tarvitsivat lähitapaamista.

Asiakkailta saadun palautteen mukaan viittomakielinen neuvonta oli hyödyllistä: 93 % koki, että neuvonta auttoi heidän asiaansa eteenpäin ja 97 % koki saaneensa lisää tietoa. Tulokset osoittavat, että viittomakielinen palveluohjaus on tärkeää

Aluetyöntekijän vastaanotolle tullaan usein hakemaan tietoa uudessa elämänvaiheessa, kuten lapsen syntymän jälkeen.

asiakkaiden tiedonsaannin, asioiden etenemisen ja yhdenvertaisuuden kannalta.

Palveluohjauksessa tehtiin yhteistyötä viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Toiminnan vaikutukset näkyivät usein pieninä mutta tärkeinä muutoksina. Näitä olivat esimerkiksi tiedon lisääntyminen, vastuun selkeytyminen, asiakkaan aseman esiin nostaminen ja palveluprosessien käynnistyminen. Asiakkaille, jotka tarvitsivat paljon tukea, haettiin säännöllistä viittomakielistä ohjausta niillä alueilla, joilla sitä oli saatavilla.

Digitaalisten palvelujen yleistyessä asiakkaita autettiin myös digiasioin-

nissa. Tukea antoivat vapaaehtoiset tai asiakkaita ohjattiin yleisiin digineuvontapalveluihin tulkin kanssa. Kokemusten mukaan tulkin kautta annettu digiohjaus oli kuitenkin haastavaa. Siksi tarvitaan paremmin saavutettavia tapoja tukea asiakkaita digiasioinnissa, erityisesti viranomaisten palveluissa.

Asiakaspalautteen perusteella omakielinen palveluohjaus oli keskeisessä roolissa asiakkaiden tietojen ja taitojen lisäämisessä, auttaen heitä selviytymään arjessa ja löytämään oikeat ratkaisut henkilökohtaisiin tarpeisiinsa.

Yhteensä

425

asiakasta

3 382

tapaamiskertaa

Järjestötoiminta

Viittomakielinen järjestötoiminta tarjosi järjestö- ja vapaaehtoisuustoimintaan liittyvää neuvontaa ja ohjausta sekä järjestökoulutuksia. Jäsenyhdistysten vapaaehtoiset saivat työntekijöiltä tukea viestien, videopuheluiden, tapaamisten ja yhdistyskäyntien kautta. Yhteydenottoja oli yhteensä 452. Vapaaehtoisten kanssa järjestettiin 25 tapaamista, ja yhdistyskäyntejä, joihin osallistui vapaaehtoisten lisäksi myös muita henkilöitä, tehtiin 13.

Yhdistyskohtaisia koulutuksia järjestettiin 8 kertaa. Aiheina olivat turvallisemman tilan periaatteet, hallitustyöskentely, hallituksen roolit,

digitaaliset työkalut yhdistystoiminnassa sekä yhdistysohjelma. Koulutuksista saadun palautteen mukaan osallistujat oppivat käyttämään uusia työkaluja ja saivat uusia ideoita yhdistystoiminnan kehittämiseen. Samalla toivottiin myös lisää yhteisiä koulutuksia muiden yhdistysten kanssa.

Kuurojen Liitto täytti 120 vuotta, ja osa jäsenyhdistyksistä (22 yhdistystä) oli mukana järjestämässä juhlavuoden viittä alueellista tapahtumaa yhdessä. Järjestelyihin osallistui yhteensä 32 vapaaehtoista.

Etäyhdistysiltoja järjestettiin 8 kertaa, ja niihin osallistui yhteensä 130 henkilöä. Osallistujamäärä kasvoi

jälleen edellisvuodesta. Ajankohtaisten aiheiden lisäksi keskusteluissa käsiteltiin aktiivisesti yhdistysten digitoimintaa, vaikuttamistoimintaa, vapaaehtoisten rekrytointia sekä jäsenten osallistamista. Etäyhdistysiltojen olivat tärkeä paikka kohdata toisia, ja osallistujien palautteen mukaan moni sai niistä uusia ajatuksia ja mahdollisuuksia vaikuttaa oman yhdistyksensä toimintaan.

Palautteiden perusteella järjestötoiminnan viittomakielisen neuvonnan, ohjauksen ja tuen koettiin tuovan uusia tietoja ja taitoja yhdistystoimintaan sekä tarjoavan tukea kielellisissä tarpeissa.

Teemu Kuusisto

Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhlavuoden kunniaksi jäsenyhdistykset järjestivät alueellisia tapahtumia muun muassa Lahdessa.

Kristiina Hovi valittiin vuoden 2025 vapaaehtoiseksi.

Vapaaehtoisten päivä

Kansainvälistä vapaaehtoisten päivää vietettiin 5.12. Kuurojen Liiton 120-vuotisjuhlavuoden vuoksi päivä järjestettiin tavallista laajempaan hybridijuhlana, johon kutsuttiin vapaaehtoisia ja jota seurattiin myös suorana verkkolähetyksenä.

Juhlassa kuultiin vapaaehtoisten tarinoita: Olivia Timmermans kertoi kokemuksistaan vapaaehtoistoiminnasta ja Ansa Mieltä siitä, millaista oli saada kutsu linnanjuhliin itsenäisyyspäivänä 2024. Kutsu tuli, koska hänet oli valittu vuoden vapaaehtoiseksi vuotta aiemmin. Vuoden 2025 vapaaehtoiseksi valittiin Kristiina Hovi ja vuoden nuoreksi vapaaehtoiseksi Onni Salomaa.

Juhlassa luovutettiin myös valtiolliset kunniamerkit yhdeksälle ansioituneelle järjestöaktiiville. Kunniamerkit saivat Liisa Kauppinen, Markku Jokinen, Jaana Aaltonen, Jaana Keski-Levijoki, Asta Hannula, Kristiina Hovi, Jari Kärkkäinen, Juha Oksanen ja Esa Toom (tarkempi luettelo kunniamerkeistä s. 41).

Juhlaan osallistui paikan päällä ja Zoomissa 44 vapaaehtoista. Tilaisuutta seurattiin suorassa lähetyksessä 459 IP-osoitteesta.

Kaveritoiminta

Kaveritoiminta on vertaistukeen pohjautuvaa viittomakielistä vapaaehtoistoimintaa. Toimintavuonna ryhmätapaamiset olivat edelleen suosittuja. Zoomissa kokoontuvat e-kaveriryhmät tarjosivat tukea muistisairaiden läheisille, yhden vanhemman perheille sekä leskille. Ryhmissä oli yhteensä 78 kohtaamista. Osallistujien kommentoissa korostuivat omakielinen keskustelu, samankaltaisten kokemusten jakaminen sekä tiedonvaihto.

Lähitapaamisia järjestettiin Vantaalla kahdessa toimipisteessä (160 kohtaamista) sekä Mikkelissä (42 kohtaamista). Vantaalla toiminta painottui eri teemoista käytäviin keskusteluihin, kun taas Mikkelissä ryhmät keskittyivät virkistäytymiseen ja yhdessä pelaamiseen.

Yksilötasolla tukihenkilöt toteuttivat 171 kohtaamista. Osa tapaamisista järjestettiin etäyhteyksin puhelimitse tilanteissa, joissa asiakas ja tukihenkilö asuivat eri puolilla

Suomea. Etäyhteydet mahdollistivat omakielisen keskustelutuen myös kaukana asuville. Kohtaamisten kautta on muun muassa päästy liikumaan kodin ulkopuolelle, opittu uusia taitoja ja saatu tukea omien asioiden käsittelyyn.

Lisäksi vapaaehtoisia välitettiin lyhytaikaiseen apuun esimerkiksi digiasioissa, kuten uuden puhelimen käytön opettelussa tai sähköisten palvelujen käytön harjoittelussa.

Lähitapaamiset
Vantaalla

160 kohtaamista

Lähitapaamiset
Mikkelissä

42 kohtaamista

E-kaveriryhmät
Zoomissa

78 kohtaamista

Tukihenkilöiden ja
asiakkaiden tapaamiset

171 kohtaamista

Seniorityö

Suosittu seniorien etätapaamiset jatkuivat kuukausittain kesäkuukausia lukuun ottamatta. Vuoden aikana osallistumiskertoja kertyi 343. Toimintaan osallistui yhteensä 110 eri henkilöä, joista 23 oli ensikertalaisia. Tämä osoittaa, että toimintamalli on tavoittanut uusia osallistujia ja lisännyt tunnettuuttaan. Palautekyselyyn vastanneista 89 % kertoi saaneensa tapaamisista uutta tietoa ja 82 % koki ymmärtävänsä paremmin, miten voi vaikuttaa omiin asioihinsa.

Vanhustenviikon kunniaksi julkaistiin ”Hyvän elämän puu”, jonka avulla ikäihminen voi tarkastella omaa elämäänsä ja sen eri osia alueita joko itsenäisesti tai yhdessä läheisten ja muun verkoston kanssa.

Ennen julkaisua puuta ja sen teemoja käsiteltiin kolmessa senioritilaisuudessa, joihin osallistui yhteensä 106 henkilöä. Palautteen pohjalta viimeistelty materiaali julkaistiin liiton verkkosivuilla (kuurojenliitto.fi/senioreille), josta se on vapaasti ladattavissa.

Pitkään samana pysynyt seniorityöryhmä päätti kautensa toimintavuoden lopussa. Vuoden aikana työryhmä kokoontui etäyhteyksin neljä kertaa, ja näissä kertyi yhteensä 27 kohtaamista. Työskentelyn teemoina olivat muun muassa etätapaamisten sisällöt sekä ikäihmisten arkeen ja hyvinvointiin liittyvät ajankohtaiset kysymykset.

Seniorien
etätapaamisiin
osallistui vuoden
aikana

110 henkilöä

Alisa Lehtonen

Vanhustenviikolla kokoontuittiin virkistyspäivään Vaasassa.

KUUROJEN LIITON 120-VUOTISJUHLAVUOSI

Vuosi 2025 oli täynnä kohtaamisia ja yhteisiä hetkiä ympäri Suomen. Juhlavuonna järjestettiin useita tilaisuuksia ja alueellisia juhlia, jotka kokosivat yhteen viittomakielisen yhteisön jäseniä, yhteistyökumppaneita ja ystäviä.

Juhlavuosi käynnistyi järjestöpäivillä ja jatkui kevään aluejuhlalla Oulussa sekä Vaasan seniorien kulttuuritapahtumassa. Kesäkuussa liittokokouksen yhteydessä järjes-

tettiin juhlavastaanotto, ja kesällä vuorossa olivat Töysän ja Turun aluejuhlit. Syksyllä juhlat näkyivät Verkkoyleisissä ja aluejuhlissa Lahdessa, Kuopiossa ja Espoossa. Juhlavuoden päätti joulukuussa järjestetty vapaaehtoisten juhla.

Juhlavuoden tapahtumat vahvistivat yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä toivat esiin yhteisön historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta. Samalla juhlistettiin pitkäjänteistä työtä viit-

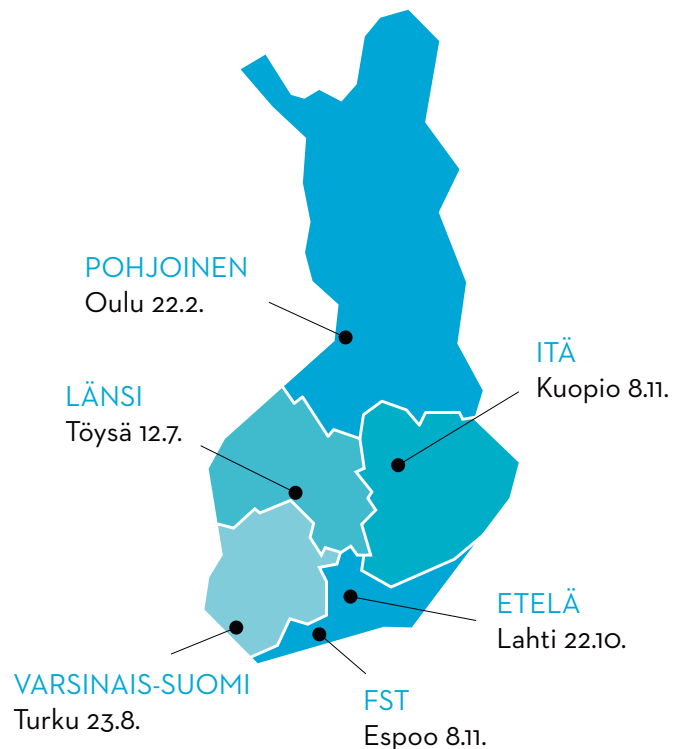
tomakielten ja kuurojen oikeuksien edistämiseksi sekä vapaaehtoisten ja aktiivien merkitystä liiton toiminnassa.

Juhlavuoden suojelijana toimi tasavallan presidentti Alexander Stubb.

Kuurojen Liitto kiittää lämpimästi kaikkia mukana olleita. Yhdessä olemme enemmän - viittoen.

ALUEELLISET JUHLAT

Eri puolilla Suomea järjestetyt alueelliset juhlit toivat yhteen satoja ihmisiä juhlistamaan liiton 120-vuotista taivalta. Juhlit järjestettiin jäsenyhdistysten yhteistyönä.

Juhlavuoden tapahtumia

Oulun Viittonkaiset ry

Ensimmäinen aluejuhla oli Oulussa helmikuussa.

Heidi Kovisto Robertson

Liittokokouksen yhteydessä järjestettiin juhlavastaanotto.

Elina Blundin

Töysän aluejuhlaan kokoontuttiin heinäkuussa.

Kristian Lindfors

Elokuussa juhlintiin Merimajalla Turussa.

Teemu Kuusisto

Etelä-Suomen aluejuhla järjestettiin Lahdessa.

Markku Jokinen

Tanhuesitys nähtiin Itä-Suomen aluejuhlassa Kuopiossa.

HALLINTO

Talous

Vuonna 2025 Kuurojen Liiton tuotot olivat 6,0 milj. euroa ja kulut 6,0 milj. euroa. Tulos oli 42 tuhatta euroa ylijäämäinen. Vastaavat luvut vuonna 2024 olivat: tuotot 6,5 milj. euroa, kulut 6,5 milj. euroa ja tulos 23 tuhatta euroa ylijäämäinen. Suurin kuluerä, kuten aiemminkin, oli henkilöstökulut, jotka olivat 3,2 milj. euroa. Vuonna 2024 henkilöstökulut olivat 3,3 milj. euroa.

Kuurojen Liiton tuotot koostuvat pääosin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAn, opetus- ja kulttuuriministeriön ja ulkoministeriön avustuksista, valtionosuuksista, varainhankinnan keräystuotoista ja videotuotannon tuotoista.

STEA julkaisi syksyllä 2024 avustuksiin kohdistuvat prosentuaaliset leikkaukset, mutta lopullinen rahoitus pieneni ennakoitua enemmän: avustukset vähenivät kaikkiaan 578 tuhatta euroa vuoteen 2024 verrattuna.

STEA:n rahoittama tekstipuhe- linpalvelun (TPP) avustus päättyi vuoteen 2024, eikä Paikka auki -avustusta enää saatu. Näiden päättyneiden avustusten osuus kokonaisvähennyksestä oli 312 tuhatta euroa. Vuonna 2025 jatkuvat STEA:n avustukset (Ay, Ak) pienenivät yhteensä 266 tuhannella eurolla. Lisäksi Taikelta ei saatu lainkaan avustusta kulttuurituotannolle. Laajat avustusleikkaukset pakottivat keväällä 2025 liiton laskemaan koko

vuoden budjetin uudelleen ja käynnistämään muutosneuvottelut.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoitus pysyi vuonna 2025 vuoden 2024 tasolla. Opetushallitus myönsi 144 tuhatta euroa suomenruotsalaisen viittomakielisen opetusmateriaalin tuottamiseen vuosille 2025–2026. Bovallius-säätiön rahoittama NUPPU-hanke eli viittovien lasten kielikerho jatkui edelleen vuonna 2025. Stiftelsen 7:nde Mars Fonden myönsi 2 000 euroa nuorisotyöhön. Avustusleikkausten vaikutuksia tasapainotti osaltaan merkittävä testamenttilahjoitus.

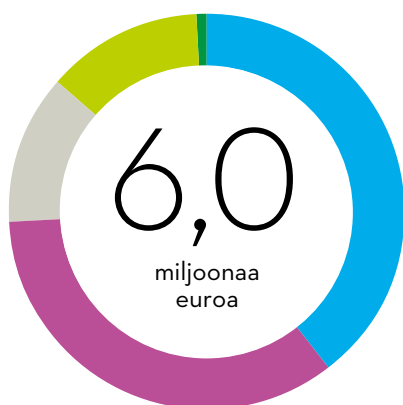
Econia Oy on toiminut Kuurojen Liiton tilitoimistona kevästä 2021 lähtien. Syksyllä 2025 järjestetyssä tilitoimistokilpailuksessa Econia Oy valittiin jatkamaan liiton tilitoimistona. Kirjanpito-ohjelmanä jatkaa Netvisor. Kirjanpidossa on vakiintunut vuoden 2021 alussa käyttöön otettu käytäntö palkkojen ja kulujen tarkasta kohdentamisesta eri kustannuspaikoille STEA:n laillisuustarkastusraportin (2020) mukaisesti.

Säännöllisen kilpailuttamisen, kulukurin ja lomautusten ansiosta tilikauden tulos oli 42 tuhatta euroa ylijäämäinen. Tästä Kuurojen kansanopiston osuus oli 17 tuhatta euroa.

Vuodelle 2026 STEA:n ja OKM:n avustukset pysyvät vuoden 2025 tasolla.

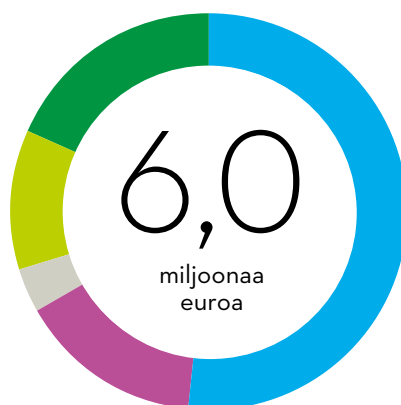
Säännöllisen kilpailuttamisen, kulukurin ja lomautusten ansiosta tilikauden tulos oli 42 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Kuurojen Liiton tuotot 2025

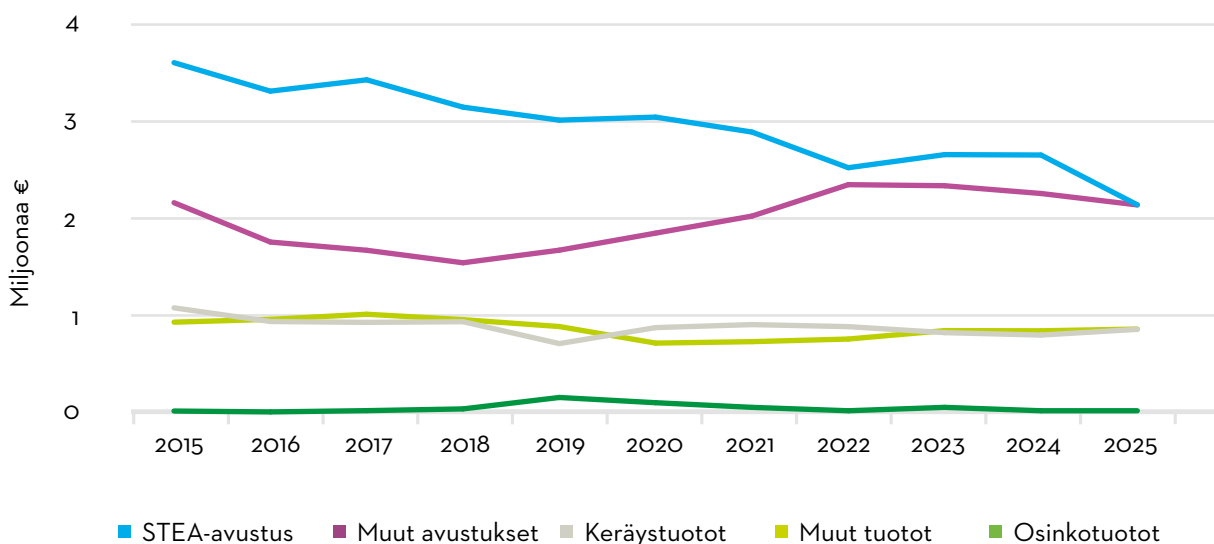
- STEA-avustus 35,6 %
- Muut avustukset 35,6 %
- Keräystuotot ja lahjoitukset 14,2 %
- Muut tuotot 14,3 %
- Osinkotuotot 0,3 %

Kuurojen Liiton kulut 2025

- Henkilöstökulut 54,1 %
- Huoneisto- ja laitteistokulut 17,2 %
- Matkakulut 2,5 %
- Hankintakulut 6,2 %
- Muut kulut 20,0 %

Kuurojen Liiton tuottojen kehitys vuosittain

Varainhankinta

Vuosi 2025 oli Kuurojen Liitolle juhlan ja aktiivisen varainhankinnan vuosi. Liiton 120-vuotisjuhlavuosi toi esiin työmme merkityksen ja tarjosi mahdollisuuksia kutsua ihmisiä tukemaan toimintaa. Juhlavuoden yhteydessä kukkatervehdykset ohjattiin lahjoituksiksi viittomakielisen kulttuuritoiminnan tukemiseen.

Varainhankinnan vuosi käynnistyi sosiaalisessa mediassa toteutulla ”Hyppää kuuron saappaisiin”-digikampanjalla. Kampanja kutsui pysähtymään ja tarkastelemaan maailmaa kuurouden ja viittomakielisten arjen näkökulmasta sekä lisäsi ymmärrystä viittomakielisen yhteisön todellisuudesta.

Keväällä toteutettu telemarkkinointikampanja kohdistui nykyisiin kertalahjoittajiin ja kartoitti haluk-

kuutta ryhtyä kuukausilahjoittajiksi. Kampanjan tuloksena saatiin 219 uutta sitoutunutta tukijaa, mikä vahvisti liiton pitkäjänteistä ja ennakoitavaa varainhankintaa.

Huhtikuussa kahdeksan paikallisyhdistystä osallistui Pieni ele-lipaskeräykseen alue- ja kuntavaalien yhteydessä.

Vuoden aikana toteutettiin seitsemän postituskampanjaa, jotka säilyttivät asemansa tehokkaana ja luotettavana varainhankinnan muotona sekä tärkeänä kanavana viestiä liiton työstä ja sen merkityksestä viittomakielisten arjessa.

Vuoden loppupuolella uusittiin edellisenä vuonna pilotoitu ”Mitä lina viitto?”-digi-telekampanja, jonka tavoitteena oli tavoittaa uusia potentiaalisia tukijoita ja innostaa

heitä ryhtymään kuukausilahjoittajiksi.

Vuoden lopussa realisoitui vuonna 2022 saatu testamenttilahjoitus. Tämä merkittävä lahjoitus vahvisti Kuurojen Liiton taloudellista perustaa ja loi turvaa sekä jatkuvuutta tulevien vuosien työille.

Tilikauden 2025 varainhankinnan tuotot olivat yhteensä 857 tuhatta euroa, josta keräystoiminnan osuus oli 768 tuhatta euroa ja testamentti- ja muiden lahjoitusten osuus 89 tuhatta euroa.

Lämmin kiitos kaikille lahjoittajille, vapaaehtoisille ja yhteistyökumppaneille. Tukenne on luottamusta ja yhteistä tahtoa vahvistaa viittomakielisen yhteisön näkyvyyttä, osallisuutta ja elinvoimaisuutta myös tulevaisuudessa.

Varainhankinnan digikampanja ”Hyppää kuuron saappaisiin” havainnollisti pelin keinoin saavutettavuuden ongelmia ja yhdenvertaisuuden puutteita sekä haastoi pohtimaan, miten kuuro toimisi esimerkiksi yöllisen tulipalon sattuessa.

Henkilöstö

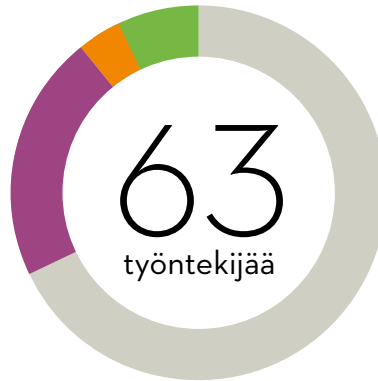
Kuurojen Liitossa käytiin alkukeväästä 2025 jälleen muutosneuvottelut. Neuvottelujen seurauksena osa henkilöstöstä lomautettiin.

Kuukausipalkkaisen henkilöstön määrä nousi edellisvuodesta ja oli vuoden lopussa 58. KL Support Oy:n ja Kiinteistö Oy Valkean talon henkilöstömäärät pysyivät ennallaan. Määräaikaisten työntekijöiden osuus nousi edelleen, heitä oli noin 14 prosenttia henkilöstöstä. Tuntitai keikkatyöntekijöitä oli noin 111. Työntekijöiden keski-ikä oli vuoden lopussa 52 vuotta.

Työntekijät käsitelivät liiton strategiaa 2026–2030 kahdessa eritilaisuudessa. Helmikuussa tarkasteltiin päättyvää strategiaa ja kerättiin näkemyksiä tulevasta. Parhaiten työntekijöiden mielestä onnistuttiin viittomakielten elvytyksessä sekä tiedonsaannin ja tulkkauspalveluiden kehittämisessä, kun taas yhdenvertaisuuden ja viittomakielisten palveluiden osalta kehitys on ollut hitaampaa. Tulevan strategian keskeisiksi teemoiksi nousivat lasten ja nuorten oikeus viittomakieleen, tulkkauspalvelu sekä työelämään liittyvät kysymykset. Toukokuussa käsiteltiin viimeistelty strategia liittokokoukselle esitettäväksi. Samalla juhlistettiin 120-vuotista liittoa.

Syksyllä toteutetun kyselyn perusteella henkilöstö koki huolta liiton talouden heikkenemisestä, työkuorman kasvusta sekä totuus- ja sovintoprosessin herättämistä reaktioista kuurojen yhteisössä ja osin myös työyhteisössä. Näiden käsittelemistä varten järjestettiin pienempiä ryhmäkeskusteluita, joissa pohdittiin

Kuurojen Liiton konsernin henkilöstön määrä

- Kuurojen Liitto ry 44
- Kuurojen kansanopisto 14
- KL Support Oy 2
- KOY Valkea talo 3

keinoja ylläpitää ja kehittää työyhteisön hyvinvointia. Prosessi jatkuu vuonna 2026. Samalla liitto koettiin hyvänä ja aidosti välittävänä työpaikkana, jossa yhteishenki on hyvä ja sitoutuminen vahvaa.

Viestinnän kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä ajankohtaisten asioiden tiedottamisessa intrassa ja henkilöstötilaisuuksissa. Tiedotusta

toteutettiin suomeksi, ruotsiksi ja viittomakielellä. Työntekijät kokevat saavansa riittävästi tietoa ja kuuluvansa osaksi työyhteisöä, mutta keskeiseksi toiveeksi on noussut yhdessäolon lisääminen. Lisäksi henkilöstökyselyssä nousi esiin tarve löytää uusia keinoja tuoda onnistumisia nykyistä paremmin esille.

Tina Yhva

Kuurojen Liiton työntekijöitä osallistui Valkean talon pihatalkoihin.

Hallinto- ja tukipalvelut

Liiton hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat talous- ja yleishallinto sekä assistentti- ja tulkkauspalvelut. Johdoryhmällä ja luottamusorganisaatiolla oli käytössään suunnitelmien mukaiset assistenttipalvelut yhdistyksen johtamisen ja sääntömääräisen toiminnan tueksi. Vastuualueeseen kuului myös liittokokouksen ja järjestöpäivien suunnittelu ja toteutus. Vuoden 2025 järjestöpäivät ja liittokokous järjestettiin Valkeassa talossa.

Liiton sisäinen tulkkauspalvelu tuotti palvelua työntekijöiden tar-

peisiin. Toimintavuonna vastaanotettiin 496 tulkkaustilausta. Valtaosa tulkkauksista toteutui suomi-suomalainen viittomakieli -kieliparilla, mutta palvelua tuotettiin myös suomenruotsalaisella viittomakielellä sekä ruotsiksi ja englanniksi. Tulkkaustyössä keskityttiin edelleen erityisasiantuntemusta vaativiin toimeksiantoihin, kuten oikeusneuvontaan sekä liiton toimintaan, johtamiseen ja asiantuntijatyöhön liittyviin tilanteisiin. Tulkkausjärjestelyt ja koordinointi muodostivat merkittävän osan sisäisistä palveluista.

Lisäksi perehdyttiin ulkopuolisia tulkkeja ja neuvottiin toimijoita hyvistä tulkkauskäytännöistä.

Hallinto kilpailutti vuoden aikana keskeisiä palveluja, kuten HR-järjestelmän, tietoliikenne- ja matkapuhelinyhteydet ja tilitoimistopalvelut. Lisäksi Kiinteistö Oy Valkean talon IT-palvelut lakkautettiin, ja kiinteistö koordinoi palvelua käyttäneiden järjestöjen kanssa uuden kumppanin kilpailutuksen. Palvelu ulkoistettiin uudelle toimijalle syksyn aikana.

Heidi Kivistö Robertson

Hallinto- ja tukipalvelut osallistui liittokokouksen järjestelyihin.

JOHTORYHMÄ JA LUOTTAMUSORGANISAATIO

Liittokokous

Kuurojen Liiton liittokokous kokoontui 7.6.2025 Helsingissä. Samalla juhlittiin liiton 120-vuotisjuhluvuotta. Tervehdyksen kokoukseen oli lähettänyt juhluvuoden suojelija, tasavallan presidentti Alexander Stubb.

Liittokokouksessa oli edustettuna 31 kuurojenyhdistystä yhteensä 46 edustajalla. Uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi seuraavaksi kolmeksi liittokokouskaudeksi valittiin Salla Fagerström.

Liittokokous antoi kokouksen päätteeksi julkilausuman, jossa nostettiin esiin viittomakielisten

kuurojen heikentynyt yhdenvertaisuus liiton 120-vuotisjuhluvuonna. Viime vuosien suunta on ollut huolestuttava: tulkkauspalvelua on heikennetty, tekstipuhelinpalvelu lakkautettu eikä viittomakielisille 112-hätäpuheluille saatu jatkoa. Myös viittomakieliasioiden neuvottelukunta lopetettiin, ja viittomakielistä opetusta tarjotaan enää harvoissa kouluissa. Lisäksi liiton viittomakielinen kulttuurituotanto menetti rahoituksensa.

Palvelujen alasajot ja leikkaukset ovat merkittävästi heikentäneet viittomakielisten kuurojen yhden-

vertaisuutta. Esteitä on muun muassa työelämäpalveluissa, opetuksen saatavuudessa ja laadussa sekä palveluiden saavutettavuudessa. Erityisesti alueellisissa palveluissa eriarvoisuus on yhä suurta.

Liittokokous vaati, että viittomakieliset kuurot huomioidaan päätöksenteossa kaikilla tasoilla – kunnissa, hyvinvointialueilla ja valtionhallinnossa. Viittomakielisten palveluja on leikattu jo niin paljon, että monien tilanne on käynyt kestämättömäksi.

Heidi Kovisto Robertson

Liittokokouksessa puheenjohtajaksi oli kaksi ehdokasta ja valinnasta äänestettiin.

Hallitus

Kuurojen Liiton hallitus kokoontui kertomusvuonna 10 kertaa.

Kesäkuun liittokokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin toimittaja Salla Fagerström Hausjärveltä. Hallituksen muut jäsenet ovat tekstiiliartesaani Heidi Joffel Parikkalasta, lihanleikkaaja Olli Katainen Seinäjoelta, filosofian maisteri Miilla Pitkänen Jyväskylästä, freelancer-näyttelijä Ronja Tamisara Vantaalta, eläkeläinen Håkan Westerholm Porvoosta ja kasvatustieteen maisteri Mari Virtanen Nousiaisista.

Heidi Koivisto Robertson

Hallituksen jäsenmäärä pieneni liittokokouksen 2024 päätöksen mukaisesti kuuteen jäseneseen ja puheenjohtajaan.

Johtoryhmä

Johtoryhmän muodostivat viittomakielen- ja vaikuttamistyön johtaja Kaisa Alanne, viestinnän ja vertaistuen johtaja Laura Pajunen ja aluetyönjohtaja Helena Torboli sekä toiminnanjohtaja Markku Jokinen. Jokinen vastaa myös liiton hallintoprosessista.

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 31 kertaa.

Johtoryhmän jäsenet
Laura Pajunen, Helena Torboli,
Kaisa Alanne ja Markku Jokinen.

Heidi Koivisto Robertson

Edustukset

Aspa-säätiö	Kumpparit-työryhmä	Vammaiskumppanuus ry
Eduskunnan vammaisasiain yhteistyöryhmä (VAMYT)	Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin ohjausryhmä	Vanhustyön keskusliitto ry
Eduskunnan viittomakielten verkosto	Kuurojen kansanopisto	Vastuullinen lahjoittaminen ry (VaLa)
Ensietieverkosto	Kuurojen Palvelusäätiö	VATES-säätiö
Erikoiskirjastojen neuvosto (EriK)	Kuurojen Pohjoismainen Neuvosto (KPN)	Viittomakieliasioiden neuvottelukunta
Esteettömän matkustamisen yhteiskehitysryhmä EMY (VR:n ja HSL:n yhteinen)	Kuurojen Pohjoismainen Nuorisoneuvosto (KPNN)	Viittomakielten ad hoc -asiantuntijaryhmä, 2023-2026 (OPH)
European Union of the Deaf (EUD)	Kynnys ry	VR vammaistyöryhmä
European Union of the Deaf Youth (EUDY)	Lastensuojelun Keskusliitto ry	Vähemmistökielten foorumi, Kotimaisten kielten keskus
Hilma-verkosto	Naisjärjestöjen Keskusliitto ry	World Federation of the Deaf (WFD)
Humanistinen ammattikorkeakoulu	Pieni ele	WFD Youth Section (WFDYS)
Hyvä testamentti -verkosto	Pohjoismainen viittomakielten verkosto	Yhdenvertaisuusasioiden neuvottelukunta (2020-2026)
Ihmisoikeuskeskus	Pohjola-Norden ry	Yle - raati ja saavutettavuusverkosto
Ihmisoikeusverkosto (Ihmisoikeusliitto ry)	Puhevammaisten neuvottelukunta	
Ihmisoikeustyötä tekevien järjestöjen verkosto	Sateenvarjoverkosto	
Jyväskylän yliopisto/Viittomakielen keskus	SOSTE, Suomen sosiaali- ja terveys ry	
Kela yhteistyöverkosto	Suomen Kansanopistoyhdistys ry	
Kiinteistö Oy Valkea talo	Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry	
Kirjastokaista.fi	Suomi.fi -portaalin käyttäjäryhmä	
Kirkon saavutettavuuden ja vammaisuuden neuvottelukunta	Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä	
KL Support Oy	Työväen museoyhdistys ry	
Kotimaisten kielten keskus	Vallin digiverkosto	
	Vammaisfoorumi	
	Vammaisjärjestöjen naisverkosto	

Toimikunnat

HELsign 2025 järjestelytoimikunta
Kansainvälinen toimikunta
Kuurojen lehden toimitusneuvosto
Kuurojen Liiton 120-vuotisjuh latoimikunta
Kuurojen seniorien kulttuuritapahtuma 2025 järjestelytoimikunta
Museotoimikunta
Nuorisotoimikunta 2025
Seniorityöryhmä 2025
Totuus- ja sovintoprosessia koskeva työryhmä
Viittomakielten kielipoliittinen seurantaröyhmä

KUUROJEN KANSANOPISTO

Kuurojen kansanopiston toiminnan painopiste oli edelleen kotoutumiskoulutuksessa, ja vuonna 2025 opisto vahvisti asemaansa viittomakielisten, huonokuuloisten ja kuulevien maahanmuuttajien kouluttajana. Syksyllä koulutustarjontaa laajennettiin uudella luku- ja kirjoitustaidon koulutuksella.

Kotoutumiskoulutusta järjestettiin kuuroille ja huonokuuloisille neljässä ryhmässä sekä kuuleville viidessä tasoryhmässä. Kotoutumisajan ylittäneille opiskelijoille tarjottiin täydennyskoulutusta. Lisäksi järjestettiin Navigaattori-linja viittomakielisille työttömille työnhakijoille, jotka tarvitsevat tukea urakehityksessään.

Viittomakielen opetusta järjestettiin yhdeksän viikon mittaisena linjana, kesäkurssina sekä useina viikonloppukurssina. Vuoden aikana toteutettiin myös hyvää palautetta saanut kuurosokeustyön perusteet-koulutuskokonaisuus yhteistyössä Suomen Kuurosokeat ry:n kanssa.

Useita opiskelijoita voitiin tukea osittaisilla tai täydellisillä opintomaksuhelpotuksilla opintosetelien avulla. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus täydennyskoulutukseen päättyi kesäkuussa. Keväällä opisto sai Opetushallitukselta erillishoiduksen koulutukseen, joka on suunnattu kuuroille ja huonokuuloisille maahanmuuttajanaisille kotoutumisajan päättymisen jälkeen. Rahoituskausi jatkuu vuoden 2026 loppuun.

Kuurojen kansanopisto

Kuurojen kansanopisto osallistui mielenilmaukseen, jossa vastustettiin hallituksen kaavailemia lisäleikkauksia järjestöjen rahoitukseen.

Alustavan tiedon mukaan opistossa kertyi vuoden aikana yhteensä noin 2 900 opiskelijaviikkoa, joista 95 % kohdistui kotoutumiskoulutukseen. Vaikeasti vammaisten opetukseen liittyviä opiskelijaviikkoja oli tuhat. Päivittäinen opiskelijamäärä pysyi vakaana, ja opistolla opiskeli keskimäärin noin 85 opiskelijaa.

Syksyllä opisto siirtyi väistöiloista uusiin tiloihin. Muutto paransi toimintaedellytyksiä merkittävästi, vaikka tilojen muutostyöt jatkuivat vielä osittain vuoden lopussa. Uudet tilat loivat aiempaa paremmat puitteet opetukselle ja yhteisölliselle toiminnalle. Opistossa työskenteli

kahdeksan opettajaa, rehtori sekä neljä hallinto- ja tukihenkilöstöön kuuluvaa, joista yksi eläköityi syksyllä. Henkilöstön osaamista vahvistettiin vuoden aikana erilaisilla koulutuksilla.

Toimintaympäristöön liittyvä epävarmuus jatkui vuoden aikana. Kotoutumiskoulutuksen järjestämiseen liittyvät valtakunnalliset muutokset sekä hallituksen suunnittelemat säästötoimenpiteet heijastuivat koko kansanopistokenttään. Tässä tilanteessa kansanopistojen välinen yhteistyö ja aktiivinen verkostoituminen olivat erityisen tärkeitä.

KONSERNIYHTIÖT

Heidi Kaivisto Robertson

Kuurojen Liitto -konserni koostuu Kuurojen Liitosta, KL Support Oy:stä (omistus 100 %), Kiinteistö Oy Valkea talosta (omistus 54,8 %) sekä osakkuusyhtiö Humanistisesta ammattikorkeakoulusta Humakista (omistus 28,6 %). Konsernin tuotot olivat 7,5 milj. euroa ja tulos ylijäämäinen 0,3 milj. euroa.

KL Support Oy jatkoi kuurojen kommunikaation ja tiedonsaannin välineiksi tarkoitettujen tietokoneiden vuokraustoimintaa. Sen liikevaihto oli 116 tuhatta euroa ja tilikauden tappio oli 2 tuhatta euroa.

Kiinteistö Oy Valkea talo tuottaa kiinteistöhallinnollisia palveluja

tiloissaan toimiville järjestöille ja sidosryhmille. Sen liikevaihto oli 1,96 milj. euroa vuonna 2025. Kiinteistöllä työskenteli vuoden lopussa kaksi vakituista ja kaksi osa-aikaista työntekijää.

Valkean talon C-osan peruskorjauksen valmistumisen jälkeen kiinteistöön on saatu useita uusia vuokralaisia, ja vuokrausaste on pysynyt korkeana. Toimintavuonna valmistui myös A-osan toisen kerroksen ilmanvaihtoremontti. Talossa järjestettiin keväällä toista kertaa kaikkien toimijoiden yhteiset pihatalkoot.

Konsernin tuotot olivat 7,5 milj. euroa ja tulos ylijäämäinen 0,3 milj. euroa.

Kuurojen Liitto ry:n jäsenyhdistykset 2025

		PERUSTETTU	JÄSENMÄÄRÄ 2025
Borgå Nejdens Döva - Porvoon Seudun Kuurot ry	1	1982	39
Espoon Viittomakieliset ry	1	1974	93
Etelä-Karjalan Kuurot ry	1	1908	54
Finlandssvenska teckenspråkiga rf	1	2002	152
Helsingin Kuurojen Yhdistys - Helsingfors Dövas Förening ry	1	1895	300
Kanta-Hämeen Viittomakieliset ry	1	1924	34
Itä-Savon Kuurot ry	1	1945	12
Pietarsaaren Seudun Kuurot ry, Jakobstads Nejdens Döva rf	1	1923	32
Jyväskylän Kuurojen Yhdistys ry	1	1907	104
Jämsänjokilaakson Kuurot ry	1	1981	33
Keski-Uudenmaan Kuurot ry	1	1941	26
Kokkolanseudun Viittomakieliset ry	1	1929	14
Kotkan Kuurojen Yhdistys ry	1	1907	30
Kouvolan Kuurot ry	1	1949	26
Kuopion Kuurojenyhdistys ry	1	1909	38
Kuurojen Taiteilijakilta ry	1	2024	32
CODA-yhdistys ry	1	1996	125
Lahden Kuurojen Yhdistys ry	1	1930	61
Mikkelin Kuurojenyhdistys ry	1	1937	34
Oulun Viittomakieliset ry	1	1932	81
Pohjois-Karjalan Kuurot ry	1	1942	34
Porin Kuurojenyhdistys ry	1	1924	47
Raisio Seudun Viittomakieliset ry	1	2005	50
Rauman Seudun Kuurot ry	1	1941	25
Rovaniemen Viittomakieliset ry	1	1949	20
Etelä-Pohjanmaan Viittovat ry	1	1929	59
Tammersign ry	1	2009	77
Tampereen Viittomakieliset ry	1	1898	92
Turun Kuurojen Yhdistys ry, Åbo Dövas Förening rf	1	1886	260
Uudenkaupungin Seudun Kuurot ry	1	1949	12
Vaasan Kuurojen Yhdistys ry, Vasa Dövas Förening rf	1	1897	55
Vantaan Kuurot - Vanda Döva ry	1	1979	108
Viito! ry	1	2005	58
Viittovat Perheet ry	1	2004	51
Woikkiksen Viittomakieliset ry	1	2004	18
Suomen Kuurojen Urheiluliitto ry, Finlands Dövas Idrottsförbund rf	1	1920	1014

Toimintavuonna palkitut

Heidi Kovisto Robertson

Valtiollisen kunniamerkin sai yhdeksän viittomakielistä.

Vuoden viittomakieliteko 2024

Jyväskylän yliopiston viittomakielen keskuksen suomenruotsalaisen viittomakielen korpuksen ja Signbankin työryhmä

Vuoden vapaaehtoinen 2025

Kristiina Hovi

Vuoden nuori vapaaehtoinen 2025

Onni Salomaa

Valtiolliset kunniamerkit

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki

Liisa Kauppinen, järjestöneuvos, Espoo

Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki

Markku Jokinen, toiminnanjohtaja, Espoo

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi

Jaana Aaltonen, erityisluokanopettaja, Espoo

Jaana Keski-Levijoki, erityisluokanopettaja, Jyväskylä

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein

Asta Hannula, kunniapuheenjohtaja, Kotka

Kristiina Hovi, henkilökohtainen avustaja, Kuopio

Jari Kärkkäinen, palkanlaskija, Kuopio

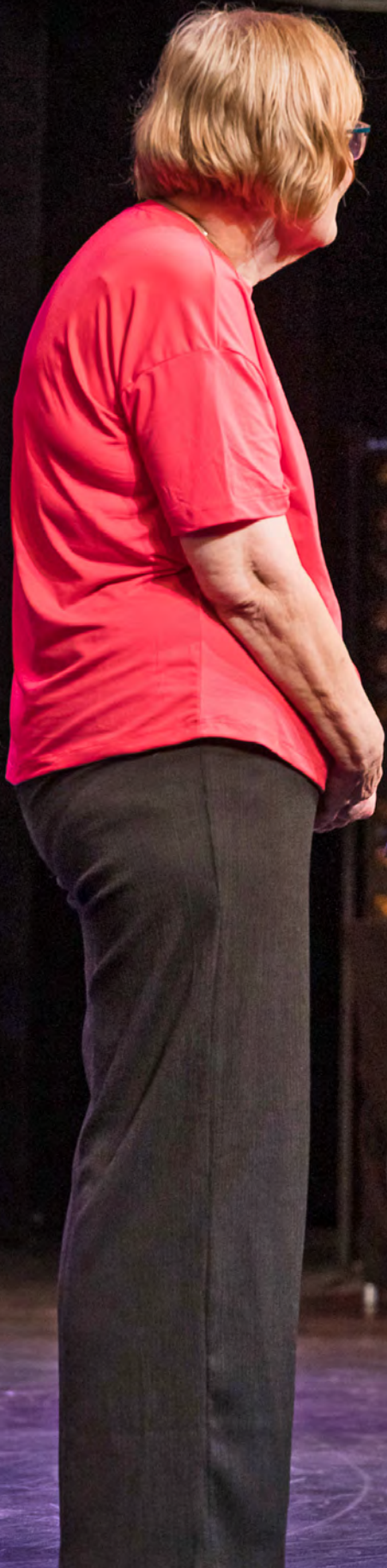
Juha Oksanen, aluetyöntekijä, Kuopio

Esa Toom, avustava opettaja, Jyväskylä

Heidi Kovisto Robertson

Onni Salomaa, vuoden nuori vapaaehtoinen.

KUUROJEN
LIITTO

Kuurojen Liitto ry
PL 57, 00401 Helsinki
kuurojenliitto.fi

